



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **SOLIDE INVEST, s.r.o.**, IČ: 26926741
sídlem Dukelská třída 400/24, 614 00 Brno
zastoupen advokátkou JUDr. Mgr. Olgou Karfíkovou, LL.M.
sídlem Náměstí Svobody 9, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 9. 2018, č. j. JMK 129269/2018, sp. zn. S-JMK 123216/2018/OD/VW,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce brojil podanou žalobou u zdejšího soudu proti shora specifikovanému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Magistrátu města Brna, odbor dopravněsprávních činností, ze dne 17.7.2018, č. j. ODSČ-66071/17-40 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto tak, že žalobce jako provozovatel vozidla tov. zn. OPEL, RZ:, v rozporu s § 10 odst. 3 zák. č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu; porušení pravidel silničního provozu tímto vozidlem spočívalo v neoprávněném zastavení, a tedy k porušení povinnosti dle § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jenž bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Obilní trh 11 v Brně dne 26.4.2017 v 16:51 hodin, kdy neznámý řidič předmětného vozidla neoprávněně užil chodníku tím, že na něm zastavil. Tímto se dopustil přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Žalobci byla uložena za přestupek provozovatele vozidla pokuta ve výši 1500 Kč podle § 125f odst. 3 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu a také dle § 35 písm. b) zák. č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOP“). Žalobci byla současně uložena také povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1000 Kč.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce v žalobě označil napadené rozhodnutí žalovaného za nezákonné, nesprávné a nepřezkoumatelné. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tvrdil, že prvostupňový správní orgán se ve svém rozhodnutí velmi obsáhle vypořádal s námitkou aplikace nesprávné normy. Toto obsáhlé vypořádání však spočívá pouze v prosté citaci § 112 odst. 1, 2 a 3 ZOP doplněné jen o jednu větu, že odpovědnost za správní delikt neuplyne dříve, než by uplynula lhůta podle dosavadní právní úpravy. Takové odůvodnění žalovaného nelze považovat za dostatečné, když se pouze plně ztotožnil s nedostatečným odůvodněním prvostupňového správního orgánu. Odůvodnění správního orgánu je tedy nepřezkoumatelné.
4. Za nedostatečné a nesrozumitelné označil žalobce i další odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž žalovaný konstatoval, že vzhledem ke skutečnosti, že řízení bylo zahájeno doručením příkazu dne 11.12.2017, je nutné vést řízení dle zákona účinného v době zahájení řízení, tedy dle ZOP, a to s odkazem na § 112 citovaného zákona. Žalovaný se přitom vypořádal s námitkou žalobce ohledně nesprávné aplikace nového ZOP odkazem na § 112 ZOP. S tím, že toto ustanovení údajně stanoví, že lhůty pro projednání a ukládání sankce se posoudí podle dosavadních právních předpisů. K tomu

však žalobce uvedl, že § 112 nového ZOP takovou větu neobsahuje. Uvedené zdůvodnění je nesprávné a nepřezkoumatelné.

5. Z dikce § 112 odst. 1 nového ZOP dle žalobce vyplývá, že odpovědnost za přestupek se posoudí podle dosavadních předpisů (k jednání došlo před nabytím účinnosti nového ZOP), avšak podle nového ZOP se posoudí tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Rozhodující je tedy to, zda k neoprávněnému jednání došlo před nabytím účinnosti nového ZOP nebo až po nabytí účinnosti tohoto zákona. Rozhodující tedy není to, kdy bylo řízení zahájeno. Pokud tedy žalovaný odůvodnil aplikaci nového přestupkového ZOP na danou věc tím, že řízení bylo zahájeno až po účinnosti nové právní úpravy, pak je takový závěr nesprávný a nezákonný. Žalovaný se také nezabýval námitkou žalobce týkající se toho, že prvostupňový správní orgán si v některých částech svého rozhodnutí protiřečil, když v něčem považoval nový ZOP za příznivější pro žalobce a v jiných částech nikoliv.
6. Podle žalobce byla dále nesprávně posouzena otázka aplikace § 44 nového ZOP. Institut mimořádného snížení výměry pokuty dle citovaného ustanovení zákonodárce nekoncepoval jako institut návrhový, pročez bylo povinností správního orgánu zvážit, zda jsou dány důvody k postupu podle tohoto ustanovení. Žalobce se navíc aplikace § 44 odst. 1 nového ZOP domáhal, pročez žalovaný měl v souladu s judikaturou NSS povinnost vyložit, zda je zde dán důvod pro aplikaci tohoto ustanovení či nikoliv. Podle žalobce by v posuzované věci bezpochyby nastaly zvláštní okolnosti. Pokud žalovaný uváděl, že žalobce žádné konkrétní důvody pro mimořádné snížení výměry pokuty nespecifikoval, pak k tomu žalobce nyní uvádí, že obsahem jeho písemných vyjádření bylo podrobné vyličení specifické situace v dané věci včetně specifických okolností případu. Tyto okolnosti byly doloženy i důkazy.
7. S odkazem na § 112 odst. 3 nového ZOP žalobce dále uvedl, že § 44 citovaného zákona spadá pod ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu v novém přestupkovém zákoně, jehož aplikace je pro žalobce výhodnější. Použití tohoto ustanovení je tedy správnímu orgánu příkazáno. Pokud tedy správní orgán neshledal důvod pro aplikaci tohoto ustanovení, ačkoliv k tomu byly splněny předpoklady, pak je napadené rozhodnutí nesprávné. Tvrzení žalovaného, že jde pouze o procesní ustanovení, pokládá žalobce také za zcela nesprávné, neboť jde o ustanovení hmotněprávní.
8. Žalobce dále správním orgánům vytkl, že v jeho případě neaplikovaly § 21 odst. 1 nového ZOP, pročez je napadené rozhodnutí nezákonné. Podle citovaného ustanovení právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, aby přestupku zabránila. Žalobce již ve správním řízení poukazoval na to (a rovněž dokládal), že vynaložil veškeré úsilí, aby přestupku zabránil. Žalovaný se s námitkou žalobce vypořádal pouze tak, že konstatoval, že § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu je normou speciální k § 21 odst. 1 ZOP a dále odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 26.3.2015, č.j. 30 A 29/2014-55. Uvedené odůvodnění žalobce považuje za nepřezkoumatelné. V souvislosti s § 112 nového ZOP žalobce ještě uvedl, že pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je rozhodující celkový výsledek z hlediska trestnosti posuzovaného činu, jehož by bylo dosaženo při aplikaci zákona účinného v době

spáchání činu a zákona pozdějšího. V posuzované věci měl být aplikován § 21 odst. 1 nového ZOP, neboť v něm je obsažen pro právnické osoby obecný liberační důvod, který dříve zakotven v právní úpravě obecně nebyl (zde žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 27.10.2004, č.j. 6 A 126/2002-27).

9. Žalobce dále žalovanému vytkl, že nesprávně právně posoudil zproštění odpovědnosti provozovatele vozidla, když nesprávně neaplikoval § 125f odst. 6 (dříve § 125f odst. 5) zákona o silničním provozu. Žalovaný odmítl aplikovat citované ustanovení s tím, že konkrétní důvod, uváděný žalobcem, není v tomto ustanovení výslovně stanoven, přičemž upřednostnil doslovnou textaci tohoto ustanovení a odmítl se zabývat smyslem uvedené normy. Podle této normy provozovatel vozidla za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že v době před porušením bylo jeho vozidlo odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou anebo podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. V souvislosti s touto právní úpravou žalobce upozorňoval na to, že předmětné vozidlo nemohl v rozhodné době užívat, protože ho svévolně užíval a zadržoval jiný řidič Bc. P. B., jenž se zřejmě porušení právních povinností řidiče dopustil. Žalobce předmětné vozidlo nemá od konce roku 2014 ve své faktické dispozici, neboť jej neoprávněně využívá bývalý jednatel Bc. P. B. Toto neoprávněné užívání vozidla je řešeno Policií ČR pod příslušným číslem jednacím. V uvedené souvislosti žalobce již ve správním řízení upozorňoval, že vynaložil veškeré úsilí, aby zabránil tvrzenému porušení povinností provozovatele vozidla. Žalobce vyzval písemně dne 7.1.2015 bývalého jednatele Bc. B. k předání agendy, majetku a korporátních informací, současně ho upozornil, že již nemá žádné oprávnění jakkoliv disponovat s majetkem společnosti a výslovně mu zakázal činit jakékoliv právní jednání za společnost nebo jakkoliv disponovat s veškerým majetkem společnosti. Bývalý jednatel byl také vyzván ke sdělení, kde se nachází movitý majetek společnosti. Uvedené výzvě však nevyhověl. Dne 4.11.2015 podal žalobce k Městskému státnímu zastupitelství v Brně trestní oznámení o skutečnostech, nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin zpronevěry Bc. P. B., jenž zadržuje a užívá pro svoji potřebu osobní automobil, jenž je ve vlastnictví žalobce. Trestní oznámení bylo následně postoupeno policii. Žalobce se až z příkazu dozvěděl, že pan B. tvrdí, že disponuje nějakou smlouvou o výpůjčce, týkající se právě předmětného vozidla. Žalobce neměl v době spáchání přestupku ponětí o takové smlouvě a nemohl proto učinit v této souvislosti potřebná opatření. Smlouvu o výpůjčce podepsal pan B. za žalobce (společnost SOLIDE INVEST, s.r.o.), přičemž nesplnil svoji informační povinnost. B. byl v době uzavření smlouvy jedním ze dvou jednatelů společnosti. Smlouvu podepsal jak za půjčitele (žalobce), tak za vypůjčitele – fyzickou osobu P. B. Městský soud v Brně dokonce vydal předběžné opatření, kterým zakázal P. B. užívat předmětný automobil, disponovat s ním a zejména jej přenechat k užívání třetí osobě (usnesení Městského soudu v Brně ze dne 13.2.2018, č.j. 108 C 265/20017-46). Na základě výše uvedeného tak měl správní orgán dostatečná skutková zjištění, aby přikročil k aplikaci § 125f odst. 6 (dříve § 125f odst. 5) zákona o silničním provozu. Předmětné vozidlo bylo žalobci v podstatě odcizeno. Žalobce dobrovolně nepřenechal vozidlo k užívání a činí veškeré kroky, aby vozidlo získal zpět. Žalobce v řízení prokázal, že reálně nemohl ovlivnit to, kdo vozidlo užívá a jakým způsobem. Byly také naplněny předpoklady pro liberaci žalobce podle výše citovaného ustanovení. Žalobce totiž neměl možnost s předmětným automobilem disponovat, nemohl ovlivnit ani zajistit, aby vozidlo bylo používáno v souladu s povinnostmi řidiče a pravidly provozu na pozemních komunikacích. Žalobce též nemohl ovlivnit to, kdo automobil

užívá. Vzhledem k uvedenému tedy nemohl správní orgán postupovat striktně formálně a přísně se držet doslovného znění § 125f odst. 6 (dříve odst. 5) písm. a) zákona o silničním provozu. Žalobce se neztotožnil s argumentací žalovaného v tom, že výčet liberačních důvodů z posledně citovaného ustanovení je pouze taxativní a nikoliv demonstrativní. V trestním právu je možná analogie ve prospěch pachatele, stejně tak musí být možná i analogie ve prospěch pachatele ve správním trestání. Z tohoto důvodu nemůže být okruh liberačních důvodů uzavřený. Žalovaný i prvostupňový správní orgán tedy posoudili nesprávně předmětnou věc, když nesprávně odmítli aplikovat analogicky § 125f odst. 6 (dříve odst. 5) písm. a) zákona o silničním provozu. Napadené rozhodnutí je tak nezákonné.

10. Prvostupňový správní orgán nesprávně posoudil společenskou škodlivost jednání žalobce, jakož i potřebu působit preventivně vůči žalobci. V části napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný vypořádával s námitkami žalobce, se žalovaný k předmětné námitce vyjádřil zcela neodborně a zmatečně, když např. konstatoval, že formální stránka deliktu byla naplněna. Přitom společenská škodlivost tvoří materiální stránku deliktu a nikoliv formální. Správní orgán je povinen zkoumat vždy i stránku materiální, tj. zda jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti (zda je společensky škodlivé). K posouzení potřeby působit na žalobce preventivně se odvolací správní orgán nevyjádřil vůbec. Žalobce tak považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Prvostupňový správní orgán hodnotil stupeň škodlivosti jednání žalobce stupněm vyšším, než nepatrným, a to i přes to, že ze shora uvedeného vyplývá, že žalobce nerezignoval na povinnosti stanovené v zákoně. Žalobce totiž tuto povinnost pouze nebyl schopen, nikoliv však ze své viny, splnit. Současně činí potřebná dostupná a zákonná opatření, aby své povinnosti dostát mohl. Argumentace prvostupňového správního orgánu je proto zcela nepřipadná. Pokud prvostupňový správní orgán uvádí, že na přístupu vlastníka záleží, tedy zda vůbec přenechá věc k užívání jiné osobě, pak v projednávané věci to nebyl právě vlastník automobilu, kdo by dobrovolně věc třetí osobě přenechal. Argumentace je tak zcela nepřipadná. Pokud prvostupňový správní orgán poukazuje na potřebu působit na provozovatele vozidla preventivně, pak i takové odůvodnění není správné. Žalovaný se v odvolacím řízení pak zcela zřejmě s uvedenými závěry prvostupňového správního orgánu ztotožnil, neboť je nikterak nekorigoval. Ze skutkových okolností případu je zjevné, že zde není evidentní potřeba působit preventivně vůči žalobci, a stejně tak ani generálně preventivně vůči okolní společnosti. Pokud vozidlo provozovatele užívá někdo protiprávně a za jednání takového řidiče je odpovědný samotný provozovatel vozidla, pak nejde o stav spravedlivý. Právě s ohledem na specifické okolnosti daného případu byla na místě aplikace § 43 odst. 2 nového ZOP, tedy upuštění od uložení správního trestu, když postačí k nápravě samotné projednání věci před správním orgánem. Správní orgán však tuto ustanovení ignoroval.
11. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Podle žalovaného postupovaly oba správní orgány ve správním řízení zcela v souladu s platnou právní úpravou. Napadené rozhodnutí

vychází ze spolehlivě a přesně zjištěného skutkového stavu věci, k vydání rozhodnutí byly shromážděny dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobce. Žalovaný dále stručně zrekapituloval svoji argumentaci z napadeného rozhodnutí, v níž řádně vypořádal uplatněné odvolací námitky, jež se zcela shodují s nyní uplatněnými žalobními námitkami.

13. Vzhledem k výše uvedenému žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobce

14. Žalobce v podané replice reagoval na vyjádření žalovaného k žalobě. Setrval na všech dosavadních uplatněných žalobních námitkách a žalovanému vytkl, že na ně v podaném vyjádření nereagoval. K upuštění od uložení správního trestu (§ 43 odst. 2 nového ZOP) žalobce uvedl, že toto přichází v úvahu u všech přestupků, kterými nebyla způsobena škoda. Pokud žalovaný konstatoval, že žalobce nepožádal o mimořádné snížení výměry pokuty (§ 44 nového ZOP), pak žalobce zdůraznil, že zákonodárce nekoncepcoval institut mimořádného snížení výměry pokuty jako institut návrhový, a proto bylo povinností správního orgánu zvážit, zda byly dány důvody k postupu podle tohoto ustanovení. Navíc žalobce již v žalobě uvedl, že se aplikace tohoto ustanovení ve správním řízení domáhal.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), bez nařízené jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.

16. Krajský soud nejprve ověřil skutková zjištění a závěry ze správního spisu. Zjistil, že skutkové závěry odpovídají skutkovému ději uvedenému v čl. I. tohoto rozsudku, na který pro stručnost odkazuje.

17. Žalobce v žalobě uplatnil řadu námitek, jejichž výčet soud pojal do čl. II. tohoto rozsudku. Vzhledem k většímu počtu uplatněných námitek již nebude krajský soud všechny námitky podrobně v této části rozsudku opakovat, nýbrž se přímo zaměří na jejich vypořádání.

18. K žalobní námitce týkající se aplikace nesprávné normy krajský soud uvádí, že tato je zcela nedůvodná. Z prvostupňového i druhostupňového správního rozhodnutí jasně vyplývá, že pro případ žalobce je celkově příznivější právní úprava účinná po změně od 1.7.2017. Tato právní úprava byla na případ žalobce aplikována s odkazem na § 112 nového ZOP, a to i přesto, že k přestupku provozovatele vozidla došlo již dne 26.4.2017, tedy ještě před účinností nové právní úpravy. Celé správní řízení však proběhlo již za účinnosti nové právní úpravy (zahájení řízení doručení příkazu dne 11.12.2017, prvostupňové rozhodnutí o přestupku dne 17.7.2018 a rozhodnutí o odvolání ze dne 10.9.2018). Ostatně právní úpravu činnou od 1.7.2017 uznává za příznivější i sám žalobce. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 16.6.2020, sp.zn. Pl. ÚS 4/20, konstatoval, že čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod je třeba aplikovat ke všem součástem trestnosti, pod které spadá

také právní úprava běhu promlčecích dob stanovených zákonem k zániku odpovědnosti za přestupek. Při posouzení, zda je pozdější právní úprava pro pachatele příznivější je podle právního názoru Ústavního soudu nezbytné zohlednit celkový výsledek takového postupu z hlediska trestnosti, a to s přihlédnutím ke všem právně rozhodným okolnostem případu. K porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny základních práv a svobod dojde také za předpokladu, pokud by pachatel byl potrestán za spáchání přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V nyní projednávané věci k takovému promlčení nedošlo, a to ani podle novější právní úpravy účinné od 1.7.2017, která je i v tomto ohledu pro žalobce příznivější, neboť stanoví kratší dobu pro promlčení přestupku, než právní úprava účinná v době spáchání přestupku. Z hlediska možnosti uložení sankce za předmětný přestupek však není mezi oběma právními úpravami žádný rozdíl (žádná z nich není pro žalobce příznivější), neboť v obou případech lze uložit zcela shodnou sankci ve stejném zákonném rozpětí.

19. Krajský soud k tomu dále konstatuje, že oba správní orgány se řádně vypořádaly s námitkou žalobce týkající se aplikace nesprávné právní normy (v odůvodnění správních rozhodnutí).
20. Žalobce dále namítal, že v jeho případě nastaly zvláštní okolnosti, na základě kterých byly správní orgány povinny zvážit, zda jsou dány u žalobce důvody k postupu podle § 44 nového ZOP, tedy k mimořádnému snížení výměry pokuty. Krajský soud nemohl této argumentaci přisvědčit.
21. Institut mimořádného snížení výměry pokuty představuje pouze procesní ustanovení. Dle § 44 odst. 1 ZOP lze pokutu uložit v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.
22. Důvodová zpráva k zákonu o odpovědnosti za přestupky odůvodňuje zavedení možnosti mimořádně snížit výši pokuty tím, že dolní hranice sazby pokuty (na rozdíl od horní hranice sazby pokuty) není v zákonech upravujících skutkové podstaty správních deliktů pokaždé stanovena. Tímto institutem je správnímu orgánu umožněno reagovat na okolnosti konkrétního případu.
23. Z § 44 ZOP je zcela zřejmé, že se jedná o skutečnosti odlišné od polehčujících okolností, které správní orgán při stanovení výměry sankce je povinen zvážit. Tedy obdobně jako v případě trestního zákona, ani správní orgán k možnosti mimořádného snížení nemá přistupovat jako k okolnosti polehčující. Nejedná se novou skutečnost, která by měla vliv na samotnou sankci. Podle názoru zdejšího soudu nemá tudíž správní orgán ani povinnost v rámci odůvodnění sdělovat, že důvody pro mimořádné snížení výše sankce neshledal. Ostatně ani žalobce žádné významné důvody pro mimořádné snížení sankce v odporu či vyjádření neuváděl a prvostupňový správní orgán (i odvolací správní orgán) nepochybil,

pokud k takovému mimořádnému snížení sankce nepřistoupil a toto své rozhodnutí více nerozváděl (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 28.3.2018, č.j. 73 A 62/2017-32, nebo ze dne 28.2.2018, sp.zn. 73 A 59/2017). Krajský soud tedy přisvědčil správním orgánům v tom, že žalobcem uváděné skutečnosti nenaplnily důvody pro mimořádné snížení pokuty pod spodní hranici zákonného rozpětí. Závěrem toto krajský soud ještě doplňuje tak, že žalobce byl ohrožen pokutou v rozpětí od 1500 Kč do 2500 Kč, přičemž mu byla uložena tato pokuta na samé spodní hranici zákonné sazby. Vzhledem k okolnostem případu žalovaný ani prvostupňový správní orgán nepochybily, pokud k mimořádnému snížení výše sankce nepřistoupily a toto své rozhodnutí více nerozváděly.

24. Pokud jde o otázku zavinění, pak správní delikt provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu byl dle právní úpravy účinné v době jeho spáchání postaven na objektivní odpovědnosti s přípustnými liberačními důvody. K naplnění skutkové podstaty proto nebylo vyžadováno zavinění delikventa (k tomu srov. již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014-21). Rekodifikace správního trestání provedená zákonem o odpovědnosti za přestupky s účinností od 1. 7. 2017 pak jako obecné pravidlo zavedla u fyzické osoby odpovědnost za zavinění. Související změnový zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, který nabyl účinnosti též 1. 7. 2017, však do § 125f zákona o silničním provozu vložil nový odst. 3, podle nějž se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek podle odstavce 1 nevyžaduje zavinění. Z výše uvedeného vyplývá, že jak v době spáchání správního deliktu, tak i poté byl správní delikt (posléze přestupek) provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu postaven na objektivní odpovědnosti, u níž se zavinění pachatele nevyžaduje. Související argumentace žalobce, že správní delikt (přestupek) nezavinil, pak na jeho odpovědnost nemá žádný vliv. Jak již bylo výše uvedeno, pro přestupek provozovatele vozidla (dříve správní delikt) dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu není vyžadováno zavinění (formu zavinění není potřeba zjišťovat), neboť je postaven na objektivní odpovědnosti.
25. Lze tedy souhlasit s žalovaným v tom, že § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu je normou speciální k § 21 odst. 1 ZOP a obdobně speciální je i k § 125e zákona o silničním provozu. Dle § 125f odst. 5 (s účinností od 1.7.2017 § 125f odst. 6) zákona o silničním provozu platí, že se provozovatel vozidla může zbavit odpovědnosti za přestupek (dříve správní delikt) pouze prokázáním jednoho ze dvou liberačních důvodů, tedy a) že vozidlo, jehož je provozovatelem, bylo odcizeno nebo byla odcizena jeho tabulka s přidělenou státní poznávací značkou, a nebo b) provozovatel podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel (viz rozsudek NSS ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46). K uvedenému výčtu liberačních důvodů soud ve shodě s žalovaným uvádí, že jde o výčet taxativní, nikoliv demonstrativní, pročez nelze tyto důvody dále rozšiřovat a případně aplikovat na analogicky podobné situace. Žalobce v řízení neprokázal, že by došlo k odcizení předmětného vozidla nebo jeho registrační značky a ani, že by byla podána žádost o změnu zápisu v registru vozidel. V době spáchání přestupku byl dle karty vozidla provozovatelem vozidla žalobce (již od 4.2.2008). Žalobce uváděl, že vynaložil veškeré úsilí, aby zabránil porušení povinností provozovatele vozidla. Jednak vyzval bývalého jednatele Bc. P. B. dne 7.1.2015 k předání agendy, majetku a též ke sdělení, kde se nachází movitý majetek společnosti a jednak podal na tuto osobu trestní

oznámení dne 4.11.2015 pro trestný čin zpronevěry z důvodu neoprávněného zadržování a užívání předmětného vozidla. Uvedené trestní oznámení bylo postoupeno policejnímu orgánu k dalšímu šetření. Žalobce také poukázal na to, že Bc. P. B. údajně disponuje smlouvou o výpůjčce předmětného automobilu ze dne 30.5.2014, kterou žalobce považuje za neplatnou. Žalobce poukázal také na předběžné opatření Městského soudu v Brně ze dne 13.2.2018, č.j. 108 C 265/2017-46, jímž mělo být Bc. P. B. zakázáno užívání předmětného vozidla, včetně přenechání k užívání třetí osobě. Krajský soud k těmto argumentům žalobce uvádí, že otázky užívání vozidla řešené v soukromoprávním sporu nemohou mít nyní vliv na posouzení odpovědnosti provozovatele vozidla za přestupek. Listiny žalobce zasílané Bc. P. B. představují pouze stanovisko žalobce, které je zjevně rozporné se stanoviskem Bc. P. B. O tomto vzájemném soukromoprávním sporu může s definitivní platností rozhodnout pouze civilní soud. Pokud jde o předběžné opatření Městského soudu v Brně ze dne 13.2.2018, pak toto rozhodnutí je pouze předběžným opatřením, nikoliv pravomocným rozsudkem ve věci samé, a bylo vydáno až dne 13.2.2018, tedy téměř rok po spáchání nyní projednávaného přestupku. Přesto, že žalobce označil výše uváděné skutečnosti za liberační důvody, které jednoznačně prokazují, že žalobce nemohl s předmětným vozidlem disponovat a ani ovlivnit jeho užívání v souladu s povinnostmi řidiče a pravidly provozu na pozemních komunikacích, soud ve shodě se správními orgány s touto argumentací neztotožnil, neboť s odkazem na výše provedený výklad nelze tyto okolnosti uznat za zákonné liberační důvody.

26. Pro vedení řízení o přestupku je rozhodné především to, zda posuzované jednání naplňuje znaky přestupku řidiče, nikoliv však všechny znaky skutkové podstaty přestupku. V takovém případě by bylo potřeba i zavinění, což by odporovalo smyslu právní úpravy o odpovědnosti provozovatele vozidla podle § 10 zákona o silničním provozu. Přitom otázka zavinění je hlavním odlišením přestupku provozovatele vozidla (zde platí objektivní odpovědnost, kdy se zavinění nevyžaduje) od přestupku řidiče (zde platí subjektivní odpovědnost, kdy se zavinění vyžaduje). V posuzované věci se sdělenému řidiči nepodařilo prokázat spáchání přestupku, a protože zjištěné protiprávní jednání naplňovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, byl povolán k odpovědnosti žalobce jako provozovatele vozidla podle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu (viz rozsudek NSS ze dne 17.8.2017, sp.zn. 10 As 250/2016). Z prvostupňového správního rozhodnutí lze jednoznačně vyčíst, k jakému porušení v daném případě došlo, přičemž byly uvedeny příslušné znaky přestupku. Lze souhlasit, že formální stránka přestupku byla naplněna. Ve shodě s žalovaným lze v této souvislosti odkázat např. na rozsudek NSS ze dne 28.11.2016, č.j. 8 As 156/2016-35, z něhož mimo jiné vyplývá, že „*pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, tato ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu proto stačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku.*“
27. Prvostupňový správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí také uvedl, že při posuzování společenské škodlivosti jednání žalobce dospěl k závěru, že i materiální stránka přestupku byla naplněna. Jelikož jde o přestupek ohrožovacího charakteru, postačuje toliko, že došlo

k ohrožení zákonem chráněného zájmu, aniž by muselo dojít ke konkrétnímu škodlivému následku. V daném případě dochází již naplněním formálních znaků přestupku k ohrožení či porušení zájmu společnosti, jenž spočívá v zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, v jehož rámci dochází k zákonné regulaci zastavení jen na místech k tomu určených, pročez zastavit se nesmí např. na chodníku, který je primárně určen pro chodce, a kde také stání vozidel nebylo dopravní značkou dovoleno. Za porušení tohoto zákona již ohrožuje zájem společnosti a naplňuje formální znaky přestupku. Podle krajského soudu je výše naznačená argumentace prvostupňového správního orgánu zcela legitimní.

28. Soud dále považuje uloženou pokutu ve výši 1500 Kč, tedy na samé spodní hranici zákonné rozpětí, za zcela přiměřenou a správními orgány odůvodněnou. Pokud žalobce vytýkal žalovanému, že se nezabýval aplikací § 43 odst. 2 nového ZOP (upuštění od potrestání), pak ani tomuto tvrzení žalobce nemohl krajský soud přisvědčit. Soud ani správní orgány neshledaly takové specifické okolnosti projednávaného případu, jenž by umožnily aplikaci tohoto institutu upuštění od uložení správního trestu.

VI. Závěr a náklady řízení

29. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. května 2021

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. K.